

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»
Jizzax davlat pedagogika
universiteti rektori
prof.Sh.S.Sharipov
29.02.2024 yil

5111800 – Maktabgacha ta‘lim bakalavriat
ta‘lim yo‘nalishi bitiruvchilari uchun mutaxassislik
fanlardan

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI

DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta‘lim sohasi:	110000 - Pedagogika
Ta‘lim yo‘nalishi:	5111800 – Maktabgacha ta‘lim

JIZZAX- 2024

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM”ga asosan ishlab chiqildi.

Universitet kengashining 2024-yil 29-fevraldagi 7-sonli yig‘ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

- M.Zoirova - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi
- M.Inomova - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi
- J.Atamurodova - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi
- Sh.Axunbabayeva - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi

Taqrizchilar :

- A.R.Meliboyev** - Jizzax viloyati Pedagoglarni yangi metodikalarga o‘rgatish milliy markazi “Maktabgacha, boshlang‘ich va maxsus ta‘lim metodikalari” kafedrasida mudiri dotsenti

- G.Kushakova** A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti dotsenti

KIRISH

2023/2024 o'quv yilida bitiruvchilarda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil 25-avgustda 744-son bilan tasdiqlangan o'quv rejasidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o'tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI O'TKAZILADIGAN FANLAR TARKIBI:

- I. Maktabgacha pedagogika (ixtisoslik fan)
- II. Bolalar nutqini o'stirish (umumkasbiy fan)
- III. Matematik tasavvurlarni shakllantirish (umumkasbiy fan)

I. "MAKTABGACHA PEDAGOGIKA" O'QUV FANI BO'YICHA

Maktabgacha ta'limning asosiy tamoyillari, maktabgacha ta'lim pedagogikasiga qo'yiladigan asosiy talablar, maktabgacha ta'limning mazmuni, ilmiy-tadqiqot metodlari, maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish, maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy, jismoniy va estetik tarbiyalash, maktabgacha ta'limning uzviyligi va uzluksizligi, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida va oilada tarbiya jarayonini tashkil etish malakalariga ega bo'lishi kerak.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirish tamoyillari, unga qo'yilgan talablar, bolalarga ta'lim-tarbiya berish va ularni rivojlantirish muammolari, ularda o'z fikrini erkin bayon eta olish, to'g'ri ovqatlanish, o'z-o'zini anglash va muhofaza qilish, yoshga doir zaruriy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi, barkamol avlod tarbiyasini to'g'ri shakllantirish yo'llari va samarali usullarini mohirona qo'llash, bolalarda tengdoshlari bilan aloqa o'rnatish, axloqiy, estetik, ekologik, xuquqiy va ijtimoiy bilimlarni egallashiga pedagogik jihatdan to'g'ri tashkil etilgan muhitni yaratib bera olish masalalari haqida talabalarga har tomonlama bilimlar berish.

Maktabgacha ta'limning ta'lim tizimida tutgan o'rni, maktabgacha ta'lim bo'yicha kasbiy faoliyatning umumiy tamoyillari, maktabgacha pedagogikaning pedagogika nazariyasi va tarixi fani bilan uzviyligi, maktabgacha pedagogikaning rivojlanish tamoyillari to'g'risida, maktabgacha pedagogika tarixi, O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim tashkilotlari tizimini bilishi kerak;

- maktabgacha ta'lim tarbiyani tashkil etish fanining nazariy va amaliy bilimlarini egallash, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga aqliy, axloqiy, jismoniy va estetik tarbiya berish, maktabgacha pedagogikadan o'z kasbiy faoliyatini rejalashtirish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;

2023-2024 O'QUV YILIDA "MAKTABGACHA PEDAGOGIKA" FANIDAN O'TKAZILADIGAN DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVINING ASOSIY SAVOLLARI

1. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat markazlarida ta'lim jarayonlarini tashkil qilish.
2. Abdulla Avloniy asarlarida aqliy tarbiya masalasi.
3. Ahloq va odob to'g'risida ulug' allomalarning qarashlari
4. Ahloqiy tarbiya metodlari
5. Ahloqiy tarbiyaning nazariyasida shaxs va jamoa haqidagi ta'limotlar.
6. Ahloqiy tarbiyaning vazifasi, mazmuni.
7. Ahloqiy tarbiyaning vazifasi, mazmuni, prinsiplari.
8. An'ana, odat, marosim, bayram tushunchalarining mazmuni
9. Aqliy ta'lim tushunchasiga ta'rif.
10. Aqliy tarbiya mashg'ulotlarini haftalar bo'yicha taqsimlash.
11. Aqliy tarbiya va ta'lim mazmuni.
12. Aqliy tarbiya va ta'lim metodlari.
13. Aqliy tarbiya va ta'lim tushunchasining mazmuni va ahamiyati.

14. Aqliy tarbiya va ta'lim tushunchasining mazmuni.
15. Aqliy tarbiya xususida sharq va g'arb mutafakkirlarining qarashlari
16. Aqliy tarbiyani amalga oshirishda oilaning roli
17. Aqliy tarbiyaning vazifalari va ruhiy, fiziologik asoslari
18. Aqliy tarbiyaning vazifalari.
19. Axloqiy tarbiya berish vazifalari, vositalari.
20. Axloqiy tarbiyaning vazifasi, mazmuni, prinsiplari.
21. Bilishga doir ruhiy jarayonlarni rivojlantirish
22. Bo'lajak maktabgacha ta'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish
23. Bog'chada bolalar mehnatini tashkil etish
24. Bog'chada ikkinchi kichik yosh va o'rta guruhlardagi bolalar xonalarining jihozlanishi va kun tartibini tashkil etish.
25. Bola shaxsini rivojlanish omillari.
26. Bola tarbiyasida oilaning o'rni.
27. Bolalar bog'chasida ahloqiy tarbiya vositalari.
28. Bolalar bog'chasi va oila.
29. Bolalar bog'chasida axloqiy tarbiya vositalari.
30. Bolalar bog'chasining oila bilan ishlash shakllari.
31. Bolalar bog'chasida ahloqiy tarbiya vositalari
32. Bolalar bog'chasida mehnat tarbiyasining vazifalari va mazmuni
33. Bolalar bog'chasida mehnatni tashkil etish shakllari.
34. Bolalar bog'chasida sensor tarbiya berish
35. Bolalar faoliyatini tashkil etishda mashg'ulotlar .
36. Bolalar jamoasini shakllantirish bosqichlari .
37. Bolalar jamoasini shakllantirish.
38. Bolalar jamoasini shakllantirishning shart-sharoitlari.
39. Bolalar mehnatining o'ziga xos tomonlari va tarbiyaviy ahamiyati.
40. Bolalar va mehnat faoliyati.
41. Bolalar xarakterida ahloqiy sifatlarini tarbiyalash
42. Bolalarda o'z –o'ziga xizmat qilish va xo'jalik turmush mehnat ko'nikmalarini tarbiyalash.
43. Bolalarga davlat va nodavlat maktabgacha tashkilotlarida ta'lim-tarbiya berish
44. Bolalarni ahloqiy tarbiyalashda oilaning o'rni va oila, bog'cha, mahalla hamkorligi.
45. Bolalarni aqliy tarbiyalash va ularga ta'lim berishning nazariy asoslari.
46. Bolalarni maktabga tayyorlash vazifalari.
47. Bolalarni maktabga tayyorlashda aqliy tarbiyaning o'rni.
48. Bolalarning nutqi va tafakkurini rivojlantirish.
49. Bolani har tomonlama rivojlanishida faoliyatlarni o'rni.
50. Bolani jamoada va jamoa orqali tarbiyalash.
51. Bolaning mehnat faoliyatini o'yindan ajratish.
52. Bolaning ruhiy taraqqiyotida tarbiya va ta'limning yetakchi roli.
53. Davlatga qarashli bo'lmagan maktabgacha tashkilot to'g'risidagi Nizomning ahamiyati, mohiyati.
54. Diniy bayramlar va ularning tarbiyaviy ta'siri.
55. Ekskursiya ta'lim berish shakli
56. Estetik tarbiya vositalari.
57. Estetik tarbiyaning vazifalari mazmuni va metodlari.
58. Har bir guruhlar uchun aqliy tarbiya mashg'ulotlarini o'rganish.
59. Har bir guruhlarda bolalarni aqliy tarbiyalashning o'ziga xosligi.
60. Hilma-xil mehnat turlarining vujudga kelishi.
61. Hozirgi davrda jahonda ta'lim tizimining ahvoli Bola shaxsi kamolotida ta'lim –tarbiyaning o'rni.
62. Ibn Sino jismoniy tarbiyaning mazmuni haqida.
63. Ikki yoshli bolalar kun tartibini tashkil etish.
64. Ikki yoshli bolalarda ma'daniy gigienik ko'nikmalarni hosil qilish.

65. Ikkinchi kichik yosh va o'rta guruhlardagi bolalar to'g'risida umumiy tushuncha.
66. Ilk yoshdagi , kichik va o'rta yoshdagi bolalarni ahloqiy tarbiyalash
67. Intizom va madaniy axloqni tarbiyalash usullari
68. Jamoatchilikni tarbiyalash jarayonida ahloqiy sifatlarni takomillashtirish.
69. Jismoniy tarbiyaning asosiy vositalari.
70. Jismoniy tarbiyaning pedagogik-ilmiy asoslari.
71. Jismoniy tarbiyaning tabiiy-ilmiy asoslari.
72. Kattalar mehnati bilan tanishtirish
73. Komil insonning ma'naviy sifatlari.
74. Ikki yoshli bolalar hayotini rivojlantirish va tarbiyalash vazifalari.
75. Kun tartibini tashkil etish metodikasi.
76. Kunning birinchi va ikkinchi yarmida bola xayotini tashkil etish.
77. Madaniy –gigiyenik ko'nikmalarni bolalarda tarbiyalashda xalq og'zaki ijodidan foydalanish
78. Madaniy –gigiyenik ko'nikmalarni tarbiyalash yo'llari
79. Madaniy –gigiyenik ko'nimklarning turlari
80. Madaniy-gigiyenik ko'nikmalar sog'lom turmush tarzining asosi ekanligi, mazmuni mohiyati
81. Madaniy-gigiyenik shart-sharoitlar.
82. Maktabgacha pedagogika fanining tadqiqot metodlari.
83. Maktabgacha ta'lim davrida yosh davrlarining o'ziga xos xususiyatlari.
84. Maktabgacha ta'lim tashkilotlariga metodik jihatdan rahbarlik.
85. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarini frontal - yalpi tekshirishning asosiy yo'llari.
86. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining turlari.
87. Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisi, uning huquqi, vazifalari va unga qo'yilgan talablar.
88. Maktabgacha ta'lim tashkilotida o'yin, o'yin turlari.
89. Maktabgacha ta'lim tashkilotida pedagogik jarayonni tashkil etish.
90. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar faoliyatini tashkil qilish.
91. Maktabgacha ta'lim tashkilotining oila bilan ishlash shakllari.
92. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqliy tarbiyani tashkil etilishi
93. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida iqtisodiy tarbiyani tashkil qilish.
94. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulot (faoliyat) turlari
95. Mashg'ulotning bolalarni maktabga tayyorlashdagi ahamiyati.
96. Mashg'ulot jadvali tuzish talablari.
97. Mashg'ulotda tarbiyachining yetakchilik ro'li.
98. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida metodik ishlarni tashkil etish va rahbarlik qilish.
99. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv, metodik xujjatlarni yuritish.
100. Pedagogik kengashni o'tkazishga rahbarlik qilish.
101. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil qilish, sport musobaqalarini o'tkazish.
102. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim shakli.
103. Maktabgacha ta'lim tizimida kadrlarni tayyorlash va sohaga qabul qilishga qo'yiladigan talablar.
104. Maktabgacha ta'limda tarbiya berish usullari va vositalari.
105. Maktabgacha ta'limni boshqarish va moddiy ta'minoti.
106. Maktabgacha ta'limni moliyaviy ta'minlashda mudiraning roli.
107. Maktabgacha ta'limni tashkil etish.
108. Maktabgacha ta'limni tashkil qilish va boshqarish printsiplari.
109. Maktabgacha ta'limning maqsad va vazifalari.
110. Maktabgacha ta'limning me'yoriy asoslari
111. Maktabgacha ta'limning tashkil etish tartibi
112. Maktabgacha ta'lim pyedagogikasi fanining ilmiy tadqiqot myetodlari.
113. Maktabgacha ta'lim pyedagogikasi fanining yosh avlodni barkamol inson qilib tarbiyalashda boshqa fanlar bilan bog'liqligining ahamiyati.

114. Maktabgacha ta'lim pyedagogikasining asosiy tushuncha (kyetyegoriya) lari
115. Maktabgacha ta'lim tizimining tuzilish tavsifi.
116. Maktabgacha tarbiya davrini yosh bosqichlariga bo`lish va ularni ruxiy taraqqiyotidagi roli.
117. Maktabgacha tarbiya xodimlarini tayyorlash tizimi.
118. Maktabgacha yoshdagi bola shaxsini barkomol qilib tarbiyalash.
119. Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasining umumiy masalalari.
120. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ahloqiy sifatlarni takomillashtirish
121. Maktabgacha yoshdagi bolalarda insonparvarlik hissini tarbiyalash
122. Maktabgacha yoshdagi bolalarda madaniy –gigiyenik ko'nikmalarni tarbiyalashning shart –sharoitlari
123. Maktabgacha yoshdagi bolalarda madaniy-gigenik ko'nikmalarni tarbiyalash
124. Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni.
125. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berish.
126. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni.
127. Estetik tarbiya berish vazifalari , metodlari , vositalari .
128. Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish.
129. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi
130. Maktabgacha yoshdagi bolalarni ahloqiy tarbiyalash asoslari.
131. Maktabgacha yoshdagi bolalarni aqliy tarbiyalash
132. Maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy tarbiyalash asoslari.
133. Maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik ruhda tarbiyalashning ahamiyati.
134. Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash nazariyasi.
135. Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnat tarbiyasi.
136. Maktabgacha yoshdagi bolalarni oilada va bog'chada ahloqiy tarbiyalashning asosiy tamoyillari
137. Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishi va ta'lim-tarbiyasining o'ziga xosligi.
138. Maktabgacha yoshdagi bolalarning yoshga doir pedagogik va psixologik xususiyatlari va ularning bola sog'lom rivojlanishidagi ahamiyati.
139. Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyalanayotgan xonaning jihozlanishi va kun tartibi.
140. Maktabgacha yoshidagi bolalar ta'lim-tarbiyasi.
141. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri.
142. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari.
143. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining huquqiy tarbiya haqidagi qarashlaridan bolalarga huquqiy tarbiya berishda foydalanish.
- 144.
145. Mashg'ulot ta'limning tashkiliy sharti ekanligi
146. Mashg'ulot-bolalarga ta'lim berish shakli.
147. Mashg'ulotga tarbiyachining innovasion yondashuvi.
148. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ekskursiyani o'tkazish mazmuni
149. Mashg'ulotlarda tarbiyachining yetakchilik roli.
150. Mehnat faoliyati jarayonida bolalarni aqliy tarbiyalash.
151. Mehnat faoliyati tarkibiy qismlarining qaror topishi.
152. Mehnat tarbiyasi.
153. Metodik birlashmalarning maqsadi, mazmuni va shakllari.
154. Mexnat tarbiyasi
155. MTMda mexnat tarbiyasining vazifalari va mazmuni.
156. MTTni rejalashtirishning asosiy boskichlari va turlari.
157. Mudira ishining mazmuni
158. Mudira maktabgacha ta'lim tashkilotining raxbari
159. Mudira tashkilotchi, ma'muriyati, yuqori malakali pedagog va unga qo'yilgan talablar.
160. Muloqot va bola shaxsi komoloti.
161. Mutafakkirlarning maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnatsevarlik ruhida tarbiyalash to'g'risidagi fikrlari

162. Nazorat qilish - Davlat nazorati, xalq ta'limi bo'limlari tomonidan rahbarlikning eng muhim shakli ekanligi.
163. Nazorat qilishga tayyorgarlik va uning bosqichlari.
164. Nazorat qilishning maqsadi, vazifalari va unga qo'yiladigan talablar.
165. Nazorat qilishning usul va uslublari.
166. O'z ustida ishlashni tashkil etish.
167. O'zbekiston Respublikasida Maktabgacha ta'limi tizimi va uning turlari.
168. O'zbekiston Respublikasining Vazirlar Maxkamasining ta'lim to'g'risidagi vakolatlarini izoxlang.
169. O'yin bola faoliyatining asosiy turi sifatida.
170. O'yinning kelib chiqish tarixi.
171. O'yin va mashg'ulotlarning bolalar hayotini tashkil etishdagi o'rni.
172. O'yin va uning bola rivojlanishidagi o'rni.
173. O'yinda bolalarni aqliy tarbiyasi.
174. O'zbekiston respublikasida maktabgacha ta'lim to'g'risidagi nizomning umumiy qoidalari.
175. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi" qonunini amaliyotga tadbik etish
176. O'zbekiston Respublikasining maktabgacha ta'lim konsepsiyasining asosiy mazmuni.
177. O'zbek xalqining oilaviy marosimlari va uning tarbiyaviy ahamiyati.
178. O'zbekistonda ijtimoiy maktabgacha tarbiyani tashkil etish va
179. Pedagogik jarayonni rejalashtirish.
180. Pedagogik kengash va uni o'tkazish metodikasi qo'yiladigan talablar.
181. Respublika maktabgacha ta'lim boshqarmasining asosiy vazifalari.
182. Respublikada maktabgacha ta'limga doir ilmiy-tadqiqot ishlarining mazmuni, mohiyati
183. rivojlanish bosqichlari.
184. Sensor tarbiya mazmuni va ahamiyati.
185. Sensor tarbiya.
186. Sharq mutafakkirlarining bola shaxsini shakllantirishga oid fikirlari.
187. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar: irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya.
188. Shaxsni rivojlanishida tarbiyaning o'rni. Bolani tarbiyalash va rivojlanishida faoliyatlarning o'rni.
189. Shaxs va uning rivojlanishi haqida tushuncha.
190. Shaxsning shakllanishiga biologik (irsiy) ijtimoiy va tarbiya omillarining ta'siri.
191. Smeta – Davlat moliyaviy hujjati sifatida.
192. Sog'lom bola tarbiyasining mazmuni va vazifalari.
193. Ta'lim to'g'risidagi qonunning maqsadi va vazifalari.
194. Ta'limning didaktik prinsiplari
195. Ta'limning didaktik qonuniyatlari
196. Ta'limning mazmuni
197. Ta'limning usullari
198. Ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish.
199. Ta'lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy tamoyillari.
200. Ta'lim tizimi va turlari.

ИТОГОВЫЕ КОНТРОЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПО ПРЕДМЕТУ « ДОШКОЛЬНОЕ ПЕДАГОГИКА»

1. К социальным факторам развития личности относится
2. Естественные силы природы – это
3. Одной из важнейшей задачей умственного воспитания детей дошкольного возраста
4. Целенаправленный процесс приобщения детей к моральным ценностям человечества и конкретного общества называется воспитанием .
5. Как называется метод коллективной деятельности объединяющий детей для достижения общего результата, с учетом опыта их коллективного взаимодействия?

6. Целенаправленный процесс формирования у подрастающего поколения готовности трудиться положительного отношения к труду – это.

7. Совокупность количественных и качественных изменений, происходящих в мыслительной деятельности ребенка в связи с возрастом, обогащением опыта и под влиянием воспитательных воздействий – это.

8. Объясните сформированные на занятиях представления о ценных моральных качествах человека, о явлениях общественной жизни послужат необходимой основой для формирования:

9. Какой труд детей создает благоприятный для физического развития, совершенствует движения, стимулирует действия разных органов, укрепляет нервную систему?

10. Целенаправленный процесс формирования активной творческой личности, чувствовать и оценивать окружающее, развития вкуса, художественных способностей - это

11. По мнению ученых, мощным средством эстетического воспитания является

12. Деятельность, занятие детей, обусловленное совокупностью определенных правил, приемов и служащее для заполнения досуга, для развлечения – это

13. На протяжении дошкольного периода значительная доля первоначальных экологических сведений о разных сторонах жизни природы и деятельности человека передается детям на занятиях

14. Какой тип занятия посвящаются ознакомлению детей с видами животных, растений, условиями их жизни и обитания?

15. Что входит в содержание дошкольного воспитания?

16. При пользовании какого метода работы с детьми происходит формирование обобщенных представлений о явлениях природы?

17. Рассказы воспитателя и детей, чтение художественных произведений о природе, беседы – это:

18. Нравственно-психологическая и практическая подготовка детей к добросовестному труду на общую пользу и формирование начал трудолюбия - это

19. В дошкольной педагогике игра рассматривается как.

20. Кто является автором данного высказывания: **«В человеке должно быть всё прекрасно: и лицо, и одежда, и душа, и мысли»?**

21. Целью эстетического воспитания является формирование в человеке:

22. Что формирует труд по самообслуживанию?

23. В процессе систематических наблюдений у детей способность быстро и легко замечать изменения, происходящие в окружающем называется...

24. Что ожидается от использования естественных сил природы?

25. На основе каких воздействий происходит умственное развитие?

26. Чем характеризуется нравственное воспитание?

27. Какой возраст является первым этапом формирования у детей чувства коллективизма?

28. Что включает в себе задачи, направленные на воспитание у детей некоторых личностных качеств ?

29. Какое воспитательное значение имеет дежурства, как форма организации труда детей?

30. Средствами умственного воспитания являются такие деятельности, как:

31. В чем заключается задача второй группы эстетического воспитания?

32. Различают три вида деятельности, сменяющих друг друга и сосуществующих на протяжении всего жизненного пути: напишите их

33. Какую функцию выполняет когнитивный компонент?

34. Как называется метод воспитания ребенка к положительным формам общественного поведения, нравственных привычек?

35. По своему содержанию труд детей дошкольного возраста делится на сколько ?

36. Из сколько частей состоит занятия комплексного типа?

37. Важнейшая форма проявления жизни человека, его активного отношения к окружающей действительности – это.

38. Какой тип занятия посвящаются ознакомлению детей с зависимостями жизни и роста растений от факторов внешней среды?
39. К компонентам экологической культуры относятся:
40. Укажите ученого, который считает, что детская игра в своих основных формах – игра-упражнение, ролевая игра – является историческим образованием.....
41. Задачей эстетического воспитания является:
42. Под какой формой организации труда понимается возложение на ребенка конкретного задания, которое он должен выполнить один или с кем-либо из своих сверстников?
43. К чему способствуют продуктивные виды деятельности умственного воспитания?
44. Что обеспечивает содержание физического воспитания дошкольников?
45. К формам организации физического воспитания детей относятся:
46. Качество, присущее ребенку, оно выражается в активном интересе к окружающему миру, в стремлении все рассмотреть, потрогать, привести в действие - это
47. На что направляет воспитатель внимание детей в процессе бытовой деятельности?
48. Какова цель нравственного воспитания формирующие нравственные качества дошкольников?
49. Особый вид труда, содержанием которого является уход за растениями и животными, выращивание овощей на огороде, озеленение участка - это
50. Кому принадлежит данное определение понятия эстетического воспитания? «Прекрасное – свойство самих предметов, вещей, явлений»

Asosiy va qo‘shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari

Darslik va o‘quv qo‘llanmalar

1. Qodirova F.R, Toshpo‘latova Sh.Q, Kayumova N.M., Agzamova M.N. “Maktabgacha pedagogika” T.: Tafakkur, T- 2019. Darslik.
2. X.A.Meliyev, M.X.Qilichova. “Maktabgacha pedagogika”. Toshkent. Darslik. 2022 yil. 471 bet.
3. X.A.Meliyev, Sh.A.Buranova. “Mahalla, oila va maktabgacha ta’lim tashkiloti hamkorlik tizimi ishlarini takomillashtirish”. Monografiya. Jizzax. 2020 yil. 105 bet.
4. O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim tashkilotlari uchun ”Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi, T- 2022 y.
5. O‘zbekiston Respublikasi Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo‘yiladigan davlat talablari. T.: 2018.
6. O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim Vazirligining 155-sonli qarori: T.: 2019
7. M.Qayumova. Maktabgacha pedagogika.- T.: 2018 Darslik
8. N.M. Egamberdiyeva Ijtimoiy pedagogika.- T.:2014 Darslik
9. O.U.Xasanboyeva va boshq. Oila pedagogikasi. Toshkent, «Fan va texnologiyalar» nashriyoti. 2007 yil.

Qo‘shimcha adabiyotlar

10. X.A.Meliyev, O.Jamoldinova, K.Riskulova. “Tarbiyachining kasbiy kompetenti va mahorati”. O‘quv qo‘llanma. Toshkent. 2021 yil. 284 bet.
11. Norqo‘ziyeva M.A., Usmonova M.S. “Yangi innovatsiyalarni kasbiy faoliyatda qo‘llash” Darslik. Toshkent, 2024 yil. “Lesson Pres” MChJ nashriyoti b.203
12. Djurayeva.D.R. Maktabgacha ta’lim yoshidagi bolalarga ta’lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O‘zPFITI. Uslubiy qo‘llanma.

13. Djurayev.R.X. Ta'lim menejmenti. T.: 2006y. O'quv qo'llanma.
14. M.Qayumova. Maktabgacha pedagogika.- T.: 2018 Darslik
15. N.M. Egamberdiyeva Ijtimoiy pedagogika.- T.:2014 Darslik
16. O.U.Xasanboyeva va boshq. Oila pedagogikasi. Toshkent, «Fan va texnologiyalar» nashriyoti. 2007 yil.

Elektron ta'lim resurslari.

17. www.jdpu.uz
18. www.ziyonet.uz
19. www.edu.Zu

II. BOLALAR NUTQINI O‘STIRISH FANLARI BO‘YICHA

A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti 5111800 – maktabgacha ta’lim bakalavriat yo‘nalishi bitiruvchilari uchun bolalar nutqini o‘stirish fanidan Davlat Attestatsiyasi o‘tkaziladi. Bolalar nutqini o‘stirish fani bo‘yicha Davlat Attestatsiyasi davomida bitiruvchi talabalardan:

Bolalar nutqini o‘stirish fani maktabgacha yoshdagi bolalarda og‘zaki nutqni rivojlantirish tamoyillari, unga qo‘yilgan talablar, usullari, shakllari, nutqni rivojlantirish muammolari, barkamol avlod tarbiyasida nutqni to‘g‘ri shakllantirish yo‘llari va ish samaradorligi. Ta’lim-tarbiya jarayonini ilmiy asosda tashkil etish va uning tamoyillari, qonuniyatlari. Maktabgacha yoshda bo‘lgan bolalarda og‘zaki nutqni rivojlantirish ishiga tayyorlashdan iboratdir.

– maktabgacha yoshdagi bolalarda bolalar nutqini o‘stirish vazifalari:

-maktabgacha yoshdagi bolalarda turli yosh bosqichlaridagi nutq rivojini ko‘ra olish va tushunish qobiliyatini shakllantirish;

-bola nutqiga ta’sir ko‘rsatishning eng samarali yo‘lini to‘g‘ri tanlash va bolaning nafaqat yoshini, balki uning o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda o‘zaro birgalikda harakat qilish hamda olingan natijani tahlil qilish;

-bolalar nutqining turli jihatlarini rivojlantirish, aniq uslublari va usullari haqidagi bilimlar o‘zlashtirilishini hamda ularning didaktik nutq muloqotlari paytida qo‘llay olinishini ta’minlash;

-uslubiy adabiyotlarni tanqidiy tahlil qilgan holda maktabgacha yoshda bo‘lgan bola nutqiga ta’sir ko‘rsatishning o‘ziga xos usullari va uslublarini yaratishga intilishni rag‘batlantirish.

– nutq o‘stirish fan sifatida;

maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish mezonlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini shakllantirishga ta’sir qiluvchi omillar: metodologik, psixo-fiziologik, psixo-lingvistik, lingo-didaktik;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini shakllantirish tahlil va monitoringi;

– zamonaviy antagez nutqlar konsepsiyasi;

– tizimli, funksional va kognetiv nutq yo‘nalishlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutq rivojlanishiga metodik yondoshuv va ularni o‘zga tilga o‘rgatish metodlari bilimga;

– til va nutq, bolalar nutqining o‘ziga xosligi;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni nutqini shakllantirishda leksikaviy grammatik fonetik va bog‘lanishli nutqni rivojlantirish xususiyatlari va qonuniyatlari;

– bola va nutqli jamoa;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o‘stirish mazmuni metod va vositalari;

– nutq va ona tiliga o‘rgatish;

– turli yosh guruhlarda bolalar nutqini har tomonlama o‘stirish;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o‘rgatish muammolari;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy adabiyotlar bilan tanishtirish;

– kitob bilan ishlash metodlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy asarlarni anglashga o‘rgatish;

– bolalar nutqida kamchiliklar, ularni tuzatish yo‘llari;

– bolalarni ifodali o‘qishga o‘rgatish usullari ko‘nikma;

– badiiy nutqini o‘stirish;

– ifodali o‘qishga o‘rgatish;

– bola nutq rivojlanishi monitoringi;

– maktabgacha ta’lim tashkilotlarida nutq o‘stirish bo‘yicha metodik ishlarni tashkil etish malakasiga ega bo‘lishi kerak.

**2023-2024 O'QUV YILIDA "BOLALAR NUTQINI O'STIRISH" FANIDAN
O'TKAZILADIGAN DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVINING ASOSIY SAVOLLARI**

II. BOLALAR NUTQINI O'STIRISH (UMUMKASBIY FANILAR)

1. Nutq o'stirish metodikasi – o'quv fani
2. Nutq o'stirishning psixolingvistik va ta'limiy asoslari
3. Sharq va g'arb mutafakkirlari yosh avlodni har tomonlama tarbiyalashga oid qarashlari.
4. Maktabgacha tarbiya tashkilotsida nutqini rivojlantirishga doir ishlar tizimi
5. Bolalarni dialogik nutqqa o'rgatish
6. Ravon nutqini rivojlantirish
7. Bolalarni monologik nutqqa o'rgatish
8. Lug'at ishining metod va usullari
9. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan lug'at ishini olib borishning nazariy
10. asoslari
11. Bolalar lug'atiga yangi so'zlar kiritish
12. Grammatik qurilishini shakllantirish metodikasi
13. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash
14. Tovushlarning to'g'ri talaffuzi yuzasidan olib boriladigan ishlar mazmuni
15. Bolalarni savod o'rgatishga tayyorlash
16. Bolalarda nutqini rivojlantirishga doir ishlarni rejalashtirish va hisobotini yuritish
17. Bolalarda nutqini rivojlantirishga doir ishlarga metodik rahbarlik
18. Bolalar nutqini o'stirishning predmeti maqsadi va vazifalari.
19. Kichik, o'rta va katta yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
20. Bolalarni savod o'rganishga tayyorlash.
21. Suhbat turlari va uning mazmuni.
22. Hikoya qilib berish turlari va metodlari.
23. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari va oilada nutq o'stirish bo'yicha metodik ishlar.
24. Ona tilida nutq o'stirish metodikasini o'qitishning tashkiliy shakllari.
25. Bolalar nutqni rivojlantirishga doir ishlarga metodik raxbarlik qilish.
26. "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" fanning boshqa fanlar bilan uzviy bog'liqligi.
27. «Gospitalizatsiya» kasalligi nimani anglatadi? U umuman bola rivojiga va uning nutqiga qanday ta'sir ko'rsatadi?
28. «Ko'rsatib, nomini aytish» nomli metodik usulning bola nutqini o'z vaqtida rivojlantirishda qimmatini nimalardan iborat?
29. «Yo'qlama» nomli metodik usul nimani anglatadi? U qaysi nutqiy qobiliyatni rivojlantirishga yo'naltirilgan?
30. Kichik yoshdagi bolalar nutqini o'stirish vazifalari.
31. Kichik yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning metodik masalalari.
32. O'rta yoshdagi bolalar nutqini o'stirish vazifalari.
33. O'rta yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning metodik masalalari.
34. 5-7 yoshli bolalar nutqini samarali rivojlantirish uchun bolalar bog'chasida va uyda qanday pedagogik sharoitlar yaratish zarur?
35. A.Avloniyning pedagogik faoliyatini tavsiflab bering.
36. A.Navoiy pedagogik merosining bosh xususiyati nimalarda ifodalanadi?
37. A.Navoiyning pedagogik qarashlari ahamiyati nimalardan iborat?
38. Abu Nasr al Forobiyning tarbiya va ta'limga oid qarashlarining bosh mazmunini tavsiflang.
39. Abu Rayhon Beruniyning tarbiya va ta'limga oid ilmiy qarashlarining ilg'orligi va cheklanganligi nimalarda ifodalanadi?
40. Badiiy asarni sahnalashtirib ko'rsatish usullari.

41. Badiiy asarni sahnalashtirish turlari va uni qo'yib ko'rsatish metodlari.
42. Barcha yosh bosqichlarida: go'daklik yoshi (0-1), ilk yosh (1-3), maktabgacha davrdagi kichik yosh (3-5), maktabgacha davrdagi katta yoshda (5-7) bolani nutqiy rivojlantirish vazifalarini tavsiflab bering.
43. Bola hayotining birinchi yili oxiriga kelib kichkintoyda qanday nutqiy ko'nikmalar shakllanishi lozim?
44. Bola hayotining ikkinchi yilida uning nutqini rivojlantirish uchun qanday pedagogik shartlar yaratish zarur?
45. Bola nutqini rivojlantirish uchun 2 dan 3yoshgacha bo'lgan davrning o'ziga xos muhim o'rin tutishi nimalarda ifodalanadi?
46. Bola nutqini rivojlantirish uchun 3 dan 4 yoshgacha bo'lgan davrning o'ziga xos muhim o'rin tutishi nimalarda ifodalanadi?
47. Bola nutqini rivojlantirish uchun 4 dan 5 yoshgacha bo'lgan davrning o'ziga xos muhim o'rin tutishi nimalarda ifodalanadi?
48. Bola tarbiyasida milliy o'yinchoq va qo'g'irchoqlarning roli.
49. Bolalar nutqini o'stirishning predmeti maqsadi va vazifalari.
50. Bolalar nutqni rivojlantirishga doir ishlarga metodikraxbarlik qilish.
51. Bolalar bog'chasida rivojlantirish imkoniyatlariga ega bo'lgan nutqiy muhit deganda nima nazarda tutiladi?
52. Bolalar bog'chasidagi nutqni rivojlantirish dasturining ilmiy asosi nimalarda ifodalanadi?
53. Bolalar lug'atiga yangi so'zlarni kiritish.
54. Bolalar lug'atini boyitishda ta'limiy o'yinlar.
55. Bolalar nutqini o'stirishda ota-onalar bilan hamkorlik ishlari
56. Bolalar nutqini o'rgatishga qo'yilgan davlat talablari.
57. Bolalar nutqini rivojlantirishning asosiy vositalarini tavsiflang.
58. Bolalarda nutqini rivojlantirishga doir ishlarni rejalashtirish va hisobotini yuritish.
59. Bolalarda nutqni rivojlantirishga doiri shlarga metodik rahbarlik.
60. Bolalarda yozish, o'qish ko'nikmalarini shakllantirish.
61. Bolalarga kitoblar o'qib berish orqali ma'naviy dunyoqarashini shakllantirish.
62. Bolalarga ona tilini o'qitish bo'yicha qanday mashg'ulotlar toifalari mavjud?
63. Bolalarga ona tilini o'qitish metodlari va usullarini tavsiflab bering.
64. Bolalarga ona tilini o'qitishni ularning yosh xususiyatlarini va har bir bolaning nutqiy rivojlanganlik darajasini hisobga olgan holda amalga oshirish lozimligi haqidagi talabni qanday tushunasiz?
65. Bolalarni monologik nutqqa o'rgatish
66. Bolalarni maktabga tayyorlashda ota-onalarning o'rni.
67. Bolalarni rasimga qarab hikoya tuzishga o'rgatish.
68. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatish.
69. Bolalarni maktabg atayyorlashda ota-onalarning o'rni.
70. Bolalarni maktabga tayyorlashda tarbiyachining mahorati.
71. Bolalarni nutqiy rivojlantirishdagi individual farqlar nimalarda ifodalanadi?
72. Bolalarni o'qishga, yozishga bo'lgan qiziqishlarini uyg'otish mazmuni.
73. Bolalarni rasmlarga qarab hikoya tuzishga o'rgatish.
74. Bolalarni savod o'rganishga tayyorlash
75. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatishning mazmuni va mohiyati.
76. Bolalarni turli faoliyat yo'nalaishlarida savodga o'rgatishga tayyorlash.
77. Bolalarni xalq-so'zlashuv nutqiga oid bo'lgan so'zlarni o'rgatishning ahamiyati.
78. Bolaning har bir yosh bosqichida nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash.
79. Bolaning ijtimoiy va shaxs sifatida shakllanishida dialogning ahamiyati.
80. Bolalar lug'atiga yangi so'zlarni kiritish.
81. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatishning mazmuni va mohiyati.
82. Berdak ijodidagi demokratik fikrlar nimalarda ifodalanadi?

83. D.Devoniyning tarbiya va ta'limga oid ijobiy g`oyalarini tavsiflab bering.
84. Dialogik nutqning mazmuni va vazifalari.
85. Dialogik va monologik nutqning mazmuni va vazifalari.
86. Emotsional-vositali muloqot shakli nima va u bola nutqini rivojlantirishda qanday ahamiyatga ega?
87. Ertaklar vositasida maktabgacha katta yoshdagi bolalarni bog`lanishli nutqini o`stirish.
88. Furqat, Muqimiy, Zavqiy dunyoqarashlaridagi asosiy narsa nima?
89. G`arb olimlarining yosh avlodni tarbiyalashga oid qarashlari.
90. Go`dakning dastlabki muloqot shakli xususiyatlari nimalardan iborat?
91. Go`daklik yoshidagi bola nutqini o`z vaqtida rivojlantirish uchun katta yoshli odam qaysi metodik usullardan foydalanishi zarur?
92. Go`daklik yoshidagi bolaga qaysi maqsadda xonada osuda sharoit yaratish zarur?
93. Grammatik ko`nikmalarni shakllantirish usullari va yo`llari.
94. Grammatik qurilishni shakllantirish metodikasi
95. H.H.Niyoziy pedagogik qarashlarining yangiligi nimada?
96. H.Olimjonning O`zbekistonda o`zbek adabiyoti va pedagogika fani rivojiga qo`shgan hissasi.
97. Har bir yosh bosqichida nutqni rivojlantirishga oid mashg`ulotlar o`tkazishning o`ziga xos xususiyatlarini tavsiflab bering.
98. Har bir yosh bosqichidagi nutqiy vazifalarga oid dasturiy materiallarni qiyosiy tahlil qiling va uning murakkabliklarini aytib bering.
99. Hikoya qilib berish turlari va metodlari.
100. I.Rahmatullaevning pedagog sifatidagi xizmatlarini asoslab bering.
101. Ibn Sino ilmiy-pedagogik ijodiyotini, ya'ni uning chuqurligi, insoniyligi va tarbiyadek murakkab muammoning to`g`ri talqin qilinganligini asoslab bering.
102. Ibn Sino tarbiyachilar oldiga qanday talablar qo`ygan?
103. Ilk yoshdagi bola nutqini rivojlantirish maqsadida katta yoshli odam qaysi metodik usullardan foydalanmog`i lozim? Har bir usulni tavsiflang.
104. Ilk yoshdagi bola nutqini rivojlantirishning xususiyatlari nimalardan iborat?
105. Ilk yoshdagi bola rivojidagi asosiy jihat nima?
106. Ilk yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish borasidagi vazifalarni tavsiflab bering.
107. Ilk yoshdagi bolalarda nutqini rivojlantirish.
108. Katta yoshli odamning go`dak bilan emotsional muloqoti nimani anglatadi? U qachon va nimalarda ifodalanadi?
109. Kattalar bilan muloqot – maktabgacha yoshdagi kichik bolalar tilini rivojlantirishning asosiy manbasi, degan fikrni qanday tushunasiz?
110. Kattalar nutqi bolaga qanday ta'sir ko`rsatadi? O`z javobingizni aniq misollar bilan tushuntiring.
111. Kichik yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari
112. Kichik, yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari
113. O`rta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
114. Katta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
115. Tayyorlov yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
116. Kichikintoy bilan muloqot turlarini tavsiflab bering va nima uchun muloqotning o`yin shakli asosiy hisoblanishini tushuntiring.
117. Kichikintoyning qo`l harakatlari uning nutqini rivojlantirishda qanday ahamiyatga ega? O`z javobingizni aniq misollar yordamida asoslang.
118. Ko`rgazmali materiallar bilan o`ynaladigan ta'limiy o`yinlar, ularning mazmuni.
119. Lug`atni boyitish uchun yordam beradigan ta'limiy o`yinlarning turlari
120. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tevarak-atrofnii bilishda nutqni rivojlantirish texnologiyasi
121. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan muloqot.
122. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari va oilada nutq o`stirish bo'yicha metodik ishlar.
123. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida multimedia texnologiyalarini joriy etish.
124. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqliy tarbiya berish vazifalari

125. Maktabgacha bosqichdagi katta yoshli bolalarni nutqiy tarbiyalash ishlarining mazmunini tavsiflang.
126. Maktabgacha bosqichdagi katta yoshli bolaning bilishga intilishi nimalarda ko`rinadi?
127. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari
128. Maktabgacha kichik, o`rta va katta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
129. Maktabgacha ta`lim tashkilotlari va oilada nutq o`stirish bo`yicha metodik ishlar.
130. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida multimedia texnologiyalarini joriy etish.
131. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida aqliy tarbiya berish texnologiyalari.
132. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida nutq faoliyati jarayonida multimedia texnologiyalaridan foydalanish.
133. Maktabgacha ta`lim tashkilotida bolalarni badiiy adabiyot bilan tanishtirish metodikasi.
134. Maktabgacha ta`lim tashkilotida nutqini rivojlantirishga doir ishlar tizimi
135. Maktabgacha tarbiya tashkilotining ota-onalar bilan hamkorligidagi ishining mazmuni, shakl va usullari.
136. Maktabgacha tarbiya tashkilotlari va oilada metodik ishlar olib borish.
137. Maktabgacha tarbiya tashkilotida nutqini rivojlantirish metodikasi.
138. Maktabgacha yoshdagi bola nutqining grammatik to`g`riligini shakllantirish metodikasi.
139. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan lug`at ishini olib borishning nazariy asoslari.
140. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan lug`at ishini olib boorishning mazmuni.
141. Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish borasida bolalar bog`chasida amalga oshiriladigan ishlar maqsadini tavsiflab bering.
142. Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutqini rivojlantirishning asosiy vazifalari
143. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tevarak-atrofni bilishda nutqni rivojlantirish texnologiyasi.
144. Maktabgacha yoshdagi katta bolalar nutqini rivojlantirish borasida erishilgan natijalar nimalarga bog`liq?
145. Maktabgacha yoshdagi katta bolalar nutqini rivojlantirishdagi asosiy vazifalar nimalardan iborat?
146. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarning til borlig`ini anglab etishlari nimalarda ko`rinadi va u bolaning ona tilini o`zlashtirishiga qanday ta`sir ko`rsatadi?
147. Maktabgacha yoshdagi kichik bolalar (3-5) nutqini rivojlantirish borasidagi vazifalarni tavsiflang va ularning ilk yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishga doir vazifalardan nimasi bilan farqlanishini aniqlang.
148. Maktabgacha yoshdagi kichik bolalarni nutqiy tarbiyalash mazmunini tashkil qiluvchi uchta o`zaro bog`liq sohani tavsiflab bering, bolalarni nutqiy tarbiyalashning har bir sohasi bo`yicha aniq misollar keltiring.
149. Monologik nutqini shakllantirishning nazariy asoslari.
150. Monologik nutqini shakllantirish usullari.
151. MTM bolalar nutqini rivojlantirish texnologiyasi
152. Nima uchun bola atrofidagi kattalar intonatsion ifodali nutqqa ega bo`lishlari lozim?
153. Nima uchun bola hayotining uchinchi yilida uning nutqiy xulqini tartibga solish kerak emas?
154. Nima uchun ilk yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish murakkab ruhiy jarayon hisoblanadi?
155. Nima uchun nutqni takomillashtirish har bir pedagogning axloqiy va ijtimoiy burchi hisoblanadi?
156. Nutq o`stirish metodikasi faning tashkil topishi va rivojlanishi.
157. Nutq o`stirish metodikasi fanining ilmiy-nazariy asoslari.
158. Nutq o`stirish nazariyasi va metodikasi – o`quv fani
159. Nutq o`stirish nazariyasi va metodikasi fanining maqsad va vazifalari.
160. Nutqini rivojlantirish metodikasining nazariy asoslari
161. Nutqni rivojlantirish dasturining asosini psixologiya, psixolingvistika va pedagogika fanlarining qaysi ma`lumotlari tashkil etadi?
162. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash.
163. Nutqning tovush madaniyatiga doir ishlar
164. O`rta asrlar Sharqi mutafakkirlarning asosiy ta`lim va tarbiya yo`nalishlarini tavsiflab bering.

165. O`rta yoshdagi bolalar nutgini o`stirishning metodik masalalari.
166. O`rta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari
167. O`yinchoq obrazlarini yaratishda xalq e`tiqodlarining ta`siri.
168. O`yinchoq obrazlari tasnifi va tavsifi.
169. O`yinchoq va predmetlarga qarab hikoya qilishga o`rgatish.
170. O`rta yoshdagi bolalar nutqini o`stirishning vazifalari, metodlari va vositalari
171. Ogahiyning ma`rifat sohasidagi alohida xizmatlarini tavsiflab bering.
172. Ona tilida nutq o`stirish metodikasini o`qitishning tashkiliy shakllari.
173. Ona tilini rivojlantirishning metodik tamoyillarini tavsiflang.
174. Oybekning bosh pedagogik g`oyasi nimalarda ko`rinadi?
175. P.I.Ivanov va uning O`zbekiston Respublikasida psixologiya fanini rivojlantirishga qo`shgan hissasi.
176. Pedagog o`z nutqidagi kamchiliklarni qanday qilib aniqlashi mumkin?
177. Pedagog nutqiga nisbatan qanday talablar qo`yiladi?
178. Qaysi faoliyat turlarida bolalarda nutqiy mahorat va ko`nikmalar shakllanadi?
179. Ravon nutqini rivojlantirish
180. S.Siddiqiyning pedagogik faoliyatini tavsiflab bering.
181. Sharq mutafakkirlarining yosh avlodni tarbiyalashga oid qarashlari.
182. Sharq va g`arb mutafakkirlarining yosh avlodni tarbiyalashga oid qarashlari.
183. Suhbat turlari va uning mazmuni
184. Suratlar bilan o`tkaziladigan suhbatlar
185. T.N.qori-Niyozovning ilmiy-pedagogik faoliyatini tavsiflab bering.
186. Ta`lim tashkilotlarida bolalarga nutq o`stirish jarayonini tashkil etish
187. Tarbiyachi nutqiga qo`yiladigan pedagogik talablar
188. Tarbiyachi nutqi bolalar nutqini to`g`ri rivojlantirish uchun namuna ekanligi.
189. Tarbiyachi nutqi bolalar uchun qanday ahamiyatga ega?
190. Tarbiyachi nutqiga qo`yiladigan pedagogik talablar.
191. Til tafakkur quroli va muomala vositasi.
192. Tovushlarning to`g`ri talaffuzi yuzasidan olib boriladigan ishlar mazmuni.
193. Turli yosh bosqichlarida monologik nutqni o`rgatish ishining mazmuni va uning vazifalari.
194. Turli yosh guruhlarida bolalarni badiiy adabiyot bilan tanishtirish.
195. Ushbu yosh bosqichida bola qaysi nutq shaklini o`zlashtiradi?
196. Ya.A.Komenskiyning «Didaktikaning oltin qonuni»ni aniq misollarda tushuntirib bering.
197. Ya.A.Komenskiyning «oltin qoida»sini asoslab bering.
198. Yusuf Xos Hojibning «Odillar tuhfasini» poemasi didaktik asosi nimalarda ifodalanadi?
199. Yusuf xos Hojibning «Taqvodorlar tuhfalari» devonini tavsiflab bering.
200. Nutq o`stirish metodikasi faning tashkil topishi va rivojlanishi.

РАЗВИТИЯ РЕЧИ ДЕТЕЙ

1. Что значит для взрослого эмоционально общаться с ребенком? .
2. Какую роль играют жесты рук малыша в развитии его речи?
3. Зачем взрослым вокруг ребенка нужна интонация? Опишите его влияние на развитии речи дошкольников.
4. Какие методы должен использовать взрослый для своевременного развития речи ребенка?
5. «Каждый имеет право на свободу мысли, слова и убеждений...»Укажите название источника, из которого выражено это мнение.
6. Физиологические основы речи.
7. Развитие словарного запаса – это.
8. Чему учит наука методика развития речи?
9. Взгляды восточных и западных мыслителей на воспитание молодого поколения.

10. Задачи, методы и средства развития речи дошкольников, детей среднего и старшего возраста.
11. Содержание и задачи диалогической речи
12. Теоретические основы формирования монологической речи.
13. Методика проведения словарной работы с детьми дошкольного возраста.
14. Содержание работы по правильному произношению звуков
15. Сотрудничество с родителями в развитии речи детей
16. Подготовка раздаточных материалов по теме методы и технологии развития речи.
17. Развивающие игры для обогащения словарного запаса детей.(Старшей гр)
18. Роль национальных игрушек и кукол в воспитании детей.
19. Методическая работа по развитию речи в дошкольных образовательных организациях и в семье.
20. Развитие связной речи детей старшего дошкольного возраста средствами сказок.
21. Подготовка сборника наглядных материалов по теме теории и технологий развития речи детей.
22. Подготовка детей к обучению грамоте в различных сферах деятельности.
23. Развивающие игры для обогащения словарного запаса детей.(Средней гр)
24. Взгляды Абдуллы Авлони на воспитание молодого поколения
25. Расскажите о закономерностях речевого развития детей дошкольного возраста.
26. Каковы дидактические принципы развития речи?
27. Развитие речи детей раннего возраста.
28. Как развивается речь у детей трехлетнего возраста?
29. Расскажите о занятиях по развитию речи детей до 5 лет?
30. Воспитание звуковой культуры речи на каждом возрастном этапе ребенка.
31. Когда у детей начинает развиваться интерес к художественной литературе?
32. Как формируется грамматический строй речи ребенка дошкольного возраста?
33. Что вы знаете о понятии беглости речи и задачах ее развития?
34. Как происходит процесс обучения детей беглой речи в дошкольных образовательных организациях?
35. Объясните, почему язык называют инструментом мышления и средством общения.
36. Что вы знаете о творческих методах обучения детей беглой речи в организациях дошкольного образования?
37. Как у дошкольника развивается грамматическая правильность речи?
38. Какие формы обучения существуют в дошкольных образовательных организациях?
39. Как у дошкольника развивается грамматическая правильность речи?
40. Какая самая важная особенность в речи?
41. Какие методы, методы и средства следует использовать для развития и совершенствования звуковой стороны речи у детей?
42. Какие предложения составляют основную часть детской речи?
43. Какие упражнения и игры можно использовать для формирования грамматического строя речи у детей дошкольного возраста?
44. Взгляды Абу Насира Фараби, Абу Али ибн Сины, Алишера Наваи на язык и речь.
45. Становление и развитие науки о методике развития речи детей.
46. Теоретические работы по развитию речи детей
47. Формирование беглой речи.
48. Задания на развитие речи детей раннего возраста.
49. Задачи развития речи детей среднего возраста
50. Задачи, методы и средства речевого развития дошкольников.

1. D.R. Babayeva “Nutq o‘stirish nazariyasi va metodikasi” Darslik. Barkamol fayz media. 2018 yil – 432 bet.
2. D.R. Babayeva “Nutq o‘stirish metodikasi” T.:Darslik. Shafolat nur fayz. 2020 yil – 431 bet.
3. X.A. Meliyev, O. Jamoliddinova, “Tarbiyachining kasbiy kompetenti va mahorati” T.: Zarvara nashryoti, 2021 yil – 284 bet.
4. F. Qodirova, “Maktabgacha pedagogika”.-T., “Ma’naviyat”. 2019 yil 419-bet

Qo‘shimcha adabiyotlar

5. O‘zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi O‘RQ 595-sonli qonuni 2019-yil, 16-dekabr.
6. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. –T.:O‘zbekiston, 2020 yil, 23 sentyabr.
7. O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasi. 2019 yil, 8 may.
8. Maktabgacha ta’lim va tarbiyaning davlat standartini tasdiqlash to‘g‘risida. O‘RVM 802 - son qarori, 22.12.2020 yil.
9. B. Djurayeva, Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ta’lim jarayoni sifati va samaradorligini takomillashtirishning pedagogik tizimi. T.: -“Lesson Press” 2017 y –210 bet.
10. M. Asqarova “Kichik yoshdagi bolalar nutqini o‘stirish” T.; - “ O‘zbekiston” 2021 y – 228 bet.
11. R.M. Qodirova Maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishning ruhiy omillari. - Sariog‘och. 2017 y – 52 bet.

Axborot manbalari

1. <http://jdpu.uz>
2. <http://Ziyonet.uz>
3. <http://edu.uz>

III. MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISH (UMUMKASBIY FANLARI)

A. Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti **5111800** – maktabgacha ta’lim bakalavriat yo‘nalishi bitiruvchilari uchun matematik tasavvurlarni shakllantirish fanidan Davlat Attestatsiyasi o‘tkaziladi. Matematik tasavvurlarni shakllantirish fani bo‘yicha Davlat Attestatsiyasi davomida bitiruvchi talabalardan:

Matematik tasavvurlarni shakllantirish fan maktabgacha ta’lim yo‘nalishi bakalavriat talabalari maktabgacha yoshdagi bolalarda geometrik shakllar va predmetlarning shakli, fazoda mo‘ljall olish, vaqt, miqdor (kattalik), son va sanoq haqida bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish metodikalari bilan qurollantiriladi.

– Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi predmeti rivojlanishi qonuniyatlarini va maktabgacha ta’lim tashkilotidagi maqsadga qaratilgan ta’lim jarayonida bolani talabga to‘liq javob beradigan darajada matematik rivojlantirishni ta’minlovchi pedagogik sharoitni o‘rganish.

1. Talabalarda maktabgacha tarbiya tashkilotlarida matematika elementlariga o‘rgatishning nazariy asoslari, bolalarning matematik rivojlanishining psixologik xususiyatlari, maktabgacha ta’lim tashkiloti ishining mazmuni va metodlari haqidagi bilimlarni shakllantirish.

2. Talabalarda maktabgacha ta’lim tashkilotida matematika elementlariga o‘rgatish jarayonini tashkil qilish, mashg‘ulotlarni rejalashtirish, mashg‘ulot ishlanmalarini tuzish va tahlil qilish, metodik usullari va ta’limiy o‘yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarini tahlil qilishning kasbiy ko‘nikmalarni rivojlantirishni ta’minlash.

3. Talabalarni maktab va oila bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatishga o‘rgatish. Talabalar ushbu kurs bo‘yicha maktabgacha tarbiya kollejida ishlash mazmuni va shakllari bilan tanishtirish.

**2023-2024 O‘QUV YILIDA “MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISH”
FANIDAN O‘TKAZILADIGAN DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVNING ASOSIY
SAVOLLARI**

1. «To`plam», «son», «raqam» tushunchalarining mazmuni.
2. 3-4 yoshli bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish
3. 3-4 yoshli bolalarda miqdoriy tasavvurlarning o‘ziga xos xususiyati
4. Asosiy matematik tushunchalar metodikasining nazariy asoslari
5. 50-90 yillarda O‘zbekistondagi bolalar bog`chalarida elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishga o`rgatish metodikasi masalalari
6. Bog`chada matematik tasavvurlarni shakllantirish bo'yicha ishlarni rejalashtirish.
7. Bog`chaning har xil yosh guruhlarida Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirishni rivojlantirishga oid ishlarni tashkil etish.
8. Bolalar bog`chasida sensor tarbiya berish
9. Bolalarda fazoda mo‘ljol olishni rivojlantirishning hissiy asosi.
10. Bolalarda fazoviy tasavvurlarini shakllantirish
11. Bolalarda ilk matematik tasavvurlarni shakllantirish usullari.
12. Bolalarda maktabgacha ta’limda elementar matematik tasavvurlarini shakllantirish usullari
13. Bolalarda masalalarni yechishga o`rgatish bosqichlari.
14. Bolalarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari usullari.
15. Bolalarda predmetlarning o‘lchami haqidagi tasavvurlarni rivojlantirishga qaratilgan mashg’ulotlarni tashkil etish.
16. Bolalarda predmetlarning o‘lchash haqidagi tasavvurlarni rivojlantirishga qaratilgan mashg’ulotlarni tashkil etish.
17. Bolalarda predmetlar haqidagi tasavvurlarini shakllantirish
18. Bolalarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarini shakllantirish
19. Bolalarda sanash ko`nikmalarini hosil qilish.
20. Bolalarda shartli o‘lchov yordamida turli o‘lchamlarni o‘lchash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish
21. Bolalarda son haqidagi tasavvurlarini shakllantirishda turli analizatorlarning roli.
22. Bolalarda son- sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirish sanashga o`rgatish
23. Bolalarda son sanoq haqidagi va butun sonlar qatori haqidagi tasavvurlarini rivojlantirish.
24. Bolalarda vaqt tasavvurlarni shakllantirish.
25. Bolalarga geometrik figuralar va teshiklarni amalda bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish.
26. Bolalarga to`plamlarni o`rgatishda mashqning ahamiyati.
27. Bolalarga to`plamlarni o`rgatishda mashqning roli?
28. Bolalarni predmetlarni turli belgilar bo'yicha guruhlashga o`rgatish
29. Bolalarni arifmetik masalalarni tushunishining o‘ziga xos xususiyatlari.
30. Bolalarni butun predmetni teng bo‘laklarga bo‘lishga o`rgatish
31. Bolalarni Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirishda oila bilan ishni tashkil qilish.
32. Bolalarni maktabga tayyorgarlida maktabga tayyorlashda ta’lim tamoyillarining axamiyati
33. Bolalarni masala tuzilishi bilan tanishtirish.
34. Bolalarni masalalar tuzish va yechishga o`rgatish
35. Bolalarni masalalar tuzishga o`rgatish.
36. Bolalarni matematikaga o`g`atishda MTM maktab va oila hamkorligida olib boriladigan ish shakllari

37. Bolalarni son-sanoqqa o'rgatishga doir mashg'ulotlarni tashkil etish..
38. Bolalarni matematikaga o'rgatishda MT maktab va oila hamkorligida olib boriladigan ish shakllari.
39. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralarni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari
40. Bolalarning arifmetik masalalarni tushinishining o'ziga xos xususiyatlari
41. Bolalarning matematik tasavvurini shakllantirishda oila bilan ishni tashkil qilish?
42. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralar haqidagi tasavvurlarini shakllantirish.
43. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralarni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
44. Bolalarning son haqidagi tasavvurini rivojlantirishda turli analizzatorlarning roli.
45. Dramalashtirilgan masala qanday masala?
46. Elementar matematik tasavvurlarini shakllantirish metodikasi fanining maqsad va vazifalari.
47. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari metodikasi fanining nazariy asoslari.
48. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirishda didaktik o'yin ahamiyati?
49. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodlarining ahamiyati?
50. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish qanday fan va uning nazariy asoslari?
51. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish da o'yin matedidanfoydalanish.
52. Geometrik figuralarni turli belgilari bo'yicha guruhlarga ajratish.
53. Geometrik shakllar va obyektlarning shakli haqida tasavvurlarni rivojlantiruvchi mashg'ulotlarni tashkil etish.
54. Geometrik figuralar bilan tanishtirish (tayyorlov guruhda).
55. Har bir yosh guruxda mashg'ulotlarni tashkil qilish.
56. Hayotini uchunchi to'rtinchi yilida bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish
57. Hisoblash faoliyati elementlariga o'rgatish.
58. Ilk yoshdagi guruhlarda didaktik o'yin mashqlarini tashkil etish.
59. Ilk yoshdagi bolalarning predmetlar miqdorini idrok qilishining o'ziga xosligi.
60. Kalendar rejaga qo'yiladigan talablar va hisobot.
61. Katta guruh bolalarida fazo va vaqt bo'yicha tasavvurlarini shakllantirish.
62. Katta guruh bolalarida fazoda mo'ljal olishga o'rgatish.
63. Katta guruh bolalarida miqdor va son haqidagi tushunchani rivojlantirish
64. Katta guruh bolalarining geometrik figuralar haqidagi tasavvurini shakllantirish.
65. Katta guruh bolalarining miqdor va sanoq tushunchalarini tarkib totirish
66. Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda vaqtni his qilishni rivojlantirish
67. Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda vaqt tasavvurlarini shakllantirish
68. Katta yoshdagi bolalarning geometrik figuralar haqidagi tushunchalarini shakllantirish.
69. Kichik guruh bolalarida geometrik figura va shaklni tushuntirish.
70. Kichik guruh bolalariga geometrik figuralar haqida tushuncha berish.
71. Kichik guruh bolalarining kattalik haqidagi tushunchalarini hosil qildirish.
72. Kichik guruh bolalarining miqdor son va sanoq tushunchalarini shakllantirish.
73. Kichik guruh fazo va qatni bilishga o'rgatish.
74. Ko'rib idrok qilish va o'lchash asosida fazoni idrok etishi
75. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirishda oila bilan ishlashni tashkil qilish
76. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari
77. Maktabgacha ta'lim muassasalarida matematika bo'yicha ishlarni rejalashtirish

78. Maktabgacha yoshda bolalarda predmetlarning o'lchamni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
79. Maktabgacha yoshdagi bolalarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish ta'limning tamoyillari.
80. Maktabgacha yoshda bolalarda predmetlarning o'lchamni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
81. Maktabgacha ta'limda zamonaviy yondashuvda jahon tajribalari
82. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarni kattalik alomatleri bo'yicha buyumlarni taqqoslashga qanday o'rgatiladi?
83. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarni matematikaga o'rgatish uslubiyatining kelib chiqishi
84. Maktabgacha yoshdagi bolalarning miqdor kattalik haqidagi tushunchalari
85. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy qobiliyatini o'stirishda matematika mashg'ulotini imkoniyatlari
86. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy qobiliyatini o'stirishda matematika mashg'ulotini imkoniyatlari
87. Maktabgacha yoshdagi bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi nazariy asoslari
88. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta'limning asosiy didaktik tamoyillari
89. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta'limning tamoyillari
90. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta'limning asosiy didaktik tamoyillari.
91. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta'limning asosiy didaktik printsiplarini amalga oshirish.
92. Maktabgacha yoshdagi bolalarda premetlar haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.
93. Maktabgacha yoshdagi bolalarda to'plam haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.
94. Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishda va ularni maktabga tayyorlashda matematik bilimlarning roli.
95. Maktabgacha yoshdagi bolalarni matematikaga o'rgatish uslubiyatining kelib chiqishi
96. Maktabgacha yoshdagi bolalarni vaqt bo'yicha tasavvurlarini shakllantirish.
97. Maktabgacha yoshdagi bolalarning aqliy rivojlanishida matematika ahamiyati?
98. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini o'rgatish tekshirish asosida EMTSh daturini haqida ma'lumot bering?
99. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari fanining metodologik asoslari.
100. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari.
101. Maktabgacha yoshdagi bolalarning miqdor kattalik haqidagi tushunchalarini shakllantirish.
102. Maktabgacha yoshdagi bolalarning vaqt bo'yicha tasavvurlarini shakllantirish.
103. Maktabgacha yoshdagi bolalarni geometrik shakllar bilan tanishtirish
104. Masala turlari haqida ma'lumot bering?
105. Mashg'ulotlarni tashkil etish texnologiyasi
106. Mashg'ulotni tashkil etishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish
107. Mashg'ulotning turlari va tuzilishi.
108. Matematik bilim berish vositalari nimalardan iborat.
109. Matematik tasavvurlarini shakllantirish nazariyasi va metodikasi fanining maqsad va vazifalari
- 110.** Matematik tasavvurlarni rivojlantirishda o'yinning ahamiyati

111. Matematik tasavvurlarni rivojlantirishga oid me'yoriy hujjatlar tahlili.
112. Matematik tasavvurlarni shakllantirish bo'yicha ta'limiy o'yinlarni tanlash.
113. Matematik tasavvurlarni shakllantirishda didaktik o'yinning ahamiyati.
114. Matematik tasavvurlarni tarkib toptirishda bolalarni fazoda mo'ljal olishga o'rgatish.
115. Matematik tasavvurlarni tarkib toptirishda bolalarni fazoda mo'ljalga olishga o'rgatish
116. Matematik tasavvurlarni tarkib toptirishda bolalarni tevarak atrofda mo'ljal olishga o'rgatish
- 117.** Matematika mashg'ulotlarida o'yinning ahamiyati
118. Matematika mashg'ulotlarini o'tish metodlaridan foydalanish.
119. Matematika mashg'ulotlarining didaktik talablari?
120. Matematika mashg'ulotida bolalarni mustaqil fikrlashga o'rgatish
121. Matematika mashg'ulotida pedagogik texnologiyalardan foydalanish
122. Matematika mashg'ulotida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish
123. Matematikaga hissa qo'yshgan allomalardan hayoti va ijodi
124. Mental arifmetika vositasida 6-7 yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish.
125. MTM ning turli yosh guruxlarida matematika mashg'ulotlarini tashkil qilish
126. MTM turli yosh guruxlarida matematika mashg'ulotlarini o'tkazish metodikasi va tashkil qilish.
127. MTT turli yosh guruxlarida matematika mashg'ulotlarini o'tkazish texnologiyasi va tashkil qilish.
128. Muxammad ibn Muso — al Xorazmiy, asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqidagi dastlabki ma'lumotlar.
129. Natural son qatori, miqdor, tartib son xususiyatlarining xarakteristikasi.
130. O'qitish mazmuni va yo'llarining umumiy tavsifi
131. O'yin- matematik rivojlanishning asosiy vositasi sifatida.
132. O'zbekistonda va chet mamlakatlarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari nazariyasi va texnologiyalari fanining rivojlanishi.
133. O'zbekistonda va chet mamlakatlarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi asoslarining rivojlanishi
134. O'rta asrning buyuk olimlarining arifmetika va geometriya haqidagi bilimlari, asarlari?
135. O'rta guruh bolalarida fazo bo'yicha tushunchalarini rivojlantirish.
136. O'rta guruh bolalarida geometrik figuralar haqida tasavvurlarni shakllantirish.
137. O'rta guruh bolalarida kattalik haqida tushuncha hosil qildirish.
138. O'rta guruh bolalarida miqdor va son haqidagi tasavvurlarini shakllantirish
- 139.** O'rta guruh bolalarining fazoda mo'ljal olish bo'yicha tushunchalar hosil qilish.
- 140.** O'rta guruh bolalarining geometrik figuralar haqida tasavvurlarini shakllantirish.
141. O'rta guruh bolalarining vaqt bo'yicha tushunchalarini rivojlantirish.
142. O'yin va o'yin mashqlaridan foydalanish
143. O'yin-matematik rivojlanishning asosiy vositasi sifatida
144. Oilada bolalarga arifmetik masalalar yechishga o'rgatish.
145. Olti yoshli bolalar bilan matematikaga oid ishlarning mazmuni va metodikasi
146. Olti yoshli bolalar maktab ta'lim jarayoniga matematik jihatdan tayyorlash
147. Olti yoshli bolalarni maktab ta'lim jarayoniga matematik jihatdan tayyorlash
- 148.** Ota-onalarning o'yin metodidan foydalanishi
149. Pedagogik psixologik adabiyotlarda maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlari rivojlantirish masalalari
150. Predmetlar o'lchamini idrok qilish va taqqoslashda so'zning roli.
151. Predmetlar to'plami va o'ziga xos xususiyatlari;
152. Sanoq va o'lchov mazmunining yoritilishi.

153. Sharq matematik olimlarining asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida.
154. Sharq mutafakkirlarining matematikaga oid qarashlari
155. Son. Sonlarning natural qatori va ularning rivojlanish tarixi.
156. Tarbiyachilar bilim darajasini va mahoratini oshirish shakllari va yo'llari.
157. Tarbiyachining mashg'ulotga tayyorlanishi.
158. Tayyorlov guruh bolalarida buyumlarning kattaligi haqida tasavvurlarini shakllantirish.
159. Tayyorlov guruh bolalariga fazo va vaqt bo'yicha mo'ljal olishga o'rgatish.
160. Tayyorlov guruh bolalariga MTSh mashg'ulotlarini tashkil etish va rejalashtirish.
161. Tayyorlov guruh bolalarini masala turlari bilan tanishtirish.
162. Tayyorlov guruh bolalarining fazo va vaqt tushunchalarini rivojlantirish.
163. To'plam xaqida tushuncha
164. Turli maktabgacha yoshdagi bolalarning vaqtni idrok qilishi
165. Universal to'plamlar xaqida tushuncha .
166. Didaktik materiallar xaqida tushuncha .
- 167.** Vaqt bo'yicha tasavvurlarni shakllantirishda o'yinning ahamiyati.
168. Ye.I.Texeeva, F.N.Blixer, A.M. Leushina maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlariga o'rgatish to'g'risida.
169. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida ta'limni tashkil etish.
170. Sharq matematik olimlarining asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida.
171. O'rta guruh bolalarining vaqt bo'yicha tushunchalarini rivojlantirish.
172. O'yin va o'yin mashqlaridan foydalanish
173. Maktabgacha yoshdagi bolalarni matematikaga o'rgatish uslubiyatining kelib chiqishi
174. Maktabgacha yoshdagi bolalarni vaqt bo'yicha tasavvurlarini shakllantirish.
175. Kichik guruh fazo va qatni bilishga o'rgatish.
176. Ko'rib idrok qilish va o'lchash asosida fazoni idrok etishi
- 177.** Geometrik figuralar bilan tanishtirish (tayyorlov guruhda).
178. Har bir yosh guruxda mashg'ulotlarni tashkil qilish.
179. Hayotini uchunchi to'rtinchi yilida bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish
- 180.** Dramalashtirilgan masala qanday masala?
181. Elementar matematik tasavvurlarini shakllantirish metodikasi fanining maqsad va vazifalari.
182. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari metodikasi fanining nazariy asoslari.
183. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirishda didaktik o'yin ahamiyati?
184. Bolalarni butun predmetni teng bo'laklarga bo'lishga o'rgatish
185. Bolalarni Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirishda oila bilan ishni tashkil qilish.
186. Bolalarni maktabga tayyorgarlida maktabga tayyorlashda ta'lim tamoyillarining ahamiyati
187. Matematikaga hissa qo'yshgan allomalardan hayoti va ijodi
188. Mental arifmetika vositasida 6-7 yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish.
189. MTM ning turli yosh guruxlarida matematika mashg'ulotlarini tashkil qilish
190. Tayyorlov guruh bolalariga MTSh mashg'ulotlarini tashkil etish va rejalashtirish.
191. O'rta guruh bolalarida geometrik figuralar haqida tasavvurlarni shakllantirish.
- 192.** Ota-onalarning o'yin metodidan foydalanishi
193. Pedagogik psixologik adabiyotlarda maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlari rivojlantirish masalalari
194. Predmetlar to'plami va o'ziga xos xususiyatlari;
195. Sanoq va o'lchov mazmunining yoritilishi.

196. Sharq matematik olimlarining asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida.
197. Maktabgacha yoshdagi bolalarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalarida ta'limning tamoyillari.
198. Maktabgacha yoshda bolalarda predmetlarning o'lchamni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
199. Maktabgacha ta'limda zamonaviy yondashuvda jahon tajribalari
200. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarni kattalik alomatlari bo'yicha buyumlarni taqqoslashga qanday o'rgatiladi?

ИТОГОВЫЕ ВОПРОСЫ ПО ПРЕДМЕТУ « ФОРМИРОВАНИЕ МАТЕМАТИЧЕСКИЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ ДОШКОЛЬНИКОВ»

1. Роль математических знаний во всестороннем развитии дошкольников.
2. Содержание понятий «множество», «число».
3. Характеристика ряда натуральных чисел, количество, свойства порядкового числа.
4. Формирование представления о геометрических фигурах у дошкольников.
5. Важность методов формирования математических способностей у дошкольников.
6. Роль математики в умственном развитии дошкольников.
7. Знания и труды великих средневековых ученых по арифметике и геометрии.
8. Значение дидактических игр в формировании математических способностей у дошкольников.
9. Организация работы с семьей по формированию математического воображения детей.
10. Дидактические требования к занятиям математики.
11. Планирование деятельности по формированию математических представлений в ДОО.
12. Использование игровых методов в формировании математических воображении в ДОО.
13. Как Развивать у детей навыки счета?
14. Формирование понятий количества и числа в малых группах детей в ДОО.
15. Формирование понятий количества и числа в под группах детей в ДОО.
16. Обучение детей решать арифметические задачи в семье.
17. Использование игровых методов родителями.
18. Как научить дошкольников сравнивать предметы по размеру?.
19. Роль игры в формировании восприятия времени.
20. Обучение подготовительных групп дошкольников знанию о пространстве
21. Формирование представления детей средней группы о геометрических фигурах.
22. Формирование представления детей подготовительных групп о геометрических фигурах.
23. Формирование представлений о количестве и числах у детей средней группы.
24. Формирование представлений о количестве и числах у детей старшей группы.
25. Формирование представления детей старшего возраста о геометрических фигурах.
26. Жизнь и деятельность ученых, внесших вклад в математику
27. Использование методов обучения математике в ДОО.
28. Обучение детей младших групп представлению о геометрических фигурах.
29. Развивать понимание пространственного представление у детей среднего дошкольного возраста.
30. Формирование представления о предметах у дошкольников.
31. Роль различных анализаторов в формировании представления детей о числах.
32. Развивать чувство пространства и времени в старших группах детей в ДОО.
33. Этапы обучения детей решению задач.
34. Организация работы с семьей по формированию специальных математических способностей детей.
35. Формирование представления детей о размерах предметов в подготовительной группе в ДОО.
36. Знакомство с геометрическими фигурами (в подготовительной группе).
37. Знакомство с геометрическими фигурами (в старшей группе).
38. Знакомство с геометрическими фигурами (в средней группе).
39. Обучении детей подготовительной группы пространстве и времени.
40. Обучение геометрические фигуры и формы в малых группах детей.

41. Важность игры в математике в ДОО
42. Организация дидактических игровых упражнений в младших возрастных группах.
43. Роль математики в умственном развитии дошкольников.
44. Значение физических упражнений в обучении детей .
45. Дайте характеристику представления о геометрических фигурах.
46. Роль дидактических игр в формировании математических понятий.
47. Развитие у детей навыков счета.
48. Формирование представление детей старших группах о размерах
49. Обучении детей старших группах целиться в пространстве.
50. Обучение детей решать арифметические задачи в семье.

Asosiy va qo‘shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari **Asosiy adabiyotlar**

1. Djanpeisova G.E, Xodjimuratova B.N . Matematik tasavvurlarini shakllantirish. Toshkent.: “Tafakkur”, 2020.yil 195- bet
2. E.M.Mardonov va boshqalar. «Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida matematik o‘yinlarni tashkil etish». Samarqand, Samarqand davlat universiteti nashri 2022 yil.235 -bet
3. E.M.Mardonov, G.Kushakova va boshqalar. “Matematik tasavvurlarini shakllantirish ”. Samarqand. Samarqand davlat universiteti nashri .2020-yil 200-bet
4. O‘zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi O‘RQ 595-sonli qonuni 2019-yil, 16-dekabr.
- 5.“O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasi. 2019 yil, 8 may.

Qo‘shimcha adabiyotlar

- 1.Stiven U.Moye. Zanimatelniye opiti s bumagoy. “Izdatelstvo Astrel”.2006.
- 2.F.Qodirova, “Maktabgacha pedagogika”.-T., “Ma’naviyat”. 2019 yil 419-bet
- 3 O‘zbekiston Respublikasining «Ta’lim to‘g‘risida»gi Qonuni. –T.: O‘zbekiston, 2020yil, 23 sentyabr.
- 4.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2017-2021-yillarda maktabgacha ta’lim tizimini yanada takomillastirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 2707-sonli Qarori. 2016 yil, 29 dekabr.

Axborot manbalari

- 1.<http://jdpu.uz>
- 2.<http://Ziyonet.uz>
- 3.<http://edu.uz>

5111800 – MAKTABGACHA TA’LIM YO‘NALISHI TALABALARIGA MUTAXASSISLIK FANLARIDAN DAVLAT ATTESTATSIYASINI YOZMA SHAKLDA O‘TKAZISH TARTIBI VA BAHOLASH MEZONI

Bitiruvchi kurs talabalari Maktabgacha pedagogika (Ixtisoslik fanlari). Bolalar nutqini o‘stirish(Umumkasbiy fanlari). Matematik tasavvurlarni shakllantirish (Umumkasbiy fanlari) fanlaridan Davlat attestatsiyasi ko‘p variantli yozma shaklda o‘tkaziladi.

YDA yozma ish sinovlarini o‘tkazish uchun 1 soat 30 daqiqa vaqt beriladi.

Mutaxassislik fanlaridan Davlat Attestatsiyasi bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 60 dan 100 ballgacha baholanadi.

Bitta variantda 5 tadan savol bo‘lib, har bir to‘g‘ri javob uchun maksimal 20 ball qo‘yiladi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to‘g‘ri va to‘liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to‘g‘ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **17,1 - 20 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga to‘g‘ri javob yozilsa, savolning mazmuni to‘liq yoritilgan bo‘lsa, o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **14,1 - 17ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga og'zaki javob noto'g'ri yoki yuzaki yozilgan bo'lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **11-14,1 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilsa, qo'yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o'zlashtirish ko'rsatkichi 0 - 10,9 ball oralig'ida baholanadi. (17,1-20 ball - a'lo, 14-17 ball - yaxshi, 11-14,1 ball - qoniqarli, 0-10,9 ball - qoniqarsiz).

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.